

LDF zahájila v lesích MENDELU unikátní sběr dat o fungování lesních ekosystémů

22.4.2025 - | Mendelova univerzita v Brně

Nedostatek aktuálních dat o fungování lesních ekosystémů je dlouhodobým problémem lesnického sektoru. Diskuze praktických lesníků s vědci vyústila v cílený výběr modelů hospodaření, které se jeví klíčové pro adaptaci lesů na klimatickou změnu při zachování jak odolnosti lesních ekosystémů, tak zabezpečení udržitelné produkční funkce lesů. „Ve spolupráci se školním lesním podnikem jsme na území univerzitních lesů vybrali pro výzkum pestrrou skladbu dřevin jak listnatých, tak jehličnatých. Konkrétně se jedná o dub, buk, modřín, borovici a smrk obhospodařované různými postupy vedoucími k věkově, strukturně i druhově pestřejším lesům. Tato pestrost je pro výzkum zaměřený na sběr časových a prostorových údajů o porostech významnou přidanou hodnotou,“ vysvětlil Jan Světlík, vedoucí Ústavu ekologie lesa.

Odborníci LDF ve studovaných porostech nainstalovali stanice s modemem pro odesílání dat. „Stanice každých 30 minut monitoruje vlhkost půdy, potenciál půdní vody, teplotu půdy, světelné podmínky pod porostem a teplotu a vlhkost vzduchu. Na stromech jsou připevněné velmi citlivé páskové dendrometry, pomocí kterých studujeme obvodové změny kmene. Takto měříme nejen dynamiku přírůstu kmene, ale také zjistíme, zda konkrétní stromy v porostu netrpí například suchem,“ popsal sledované parametry výzkumník.

Sběr dat v porostech spravovaných ŠLP Křtiny aktuálně probíhá prostřednictvím 14 online monitorovacích stanic, takto významné pokrytí je možné i díky finanční podpoře školního lesního podniku. „Je to příklad investice, která je hrazena z výnosu univerzitních lesů, takže vydělané prostředky lesnickou činností se vrací do výzkumu lesů, jehož výsledky poslouží celé společnosti. Adaptace lesů na klimatickou změnu je spojena s jistou mírou nejistoty, protože nové postupy volíme na základě predikčních modelů o vývoji klimatu. Proto je pro nás extrémně důležité sledovat v reálném čase růstovou reakci porostů obhospodařovaných různými pěstebními modely ve stejných klimatických podmínkách, abychom mohli odvodit ty nejbezpečnější postupy pěstování lesů pro budoucnost,“ zhodnotil výzkum Tomáš Vrška, ředitel ŠLP Křtiny.

Datové soubory získané odborníky LDF MENDELU jsou ve spolupráci s Ústavem výzkumu globální změny AV ČR ukládány do rozsáhlé výzkumné infrastruktury zaměřené na biomonitoring lesních ekosystémů, síť DendroNetwork. „Předpokládáme, že toto zahuštění a rozšíření sítě DendroNetwork na území školního lesního podniku přispěje k podpoře dalších vědeckých týmů, zkvalitní výuku studentů, rozšíří portfolio témat jejich závěrečných prací či přispěje k většímu zájmu veřejnosti o citlivost lesních ekosystémů na častější nepříznivé podmínky. Nutno říct, že nás čeká ještě dlouhá cesta, abychom byli schopni využít potenciál takového typu dat naplno,“ uzavřel Světlík, garant iniciativy za LDF MENDELU.

Kontakt pro více informací: Ing. Jan Světlík, Ph.D., Ústav ekologie lesa LDF MENDELU, +420 777 455 518, jan.svetlik@mendelu.cz

<https://mendelu.cz/ldf-zahajila-v-lesich-mendelu-unikatni-sber-dat-o-fungovani-lesnich-ekosystemu>